

SITTARD – GELDERSESTRAAT 24
EEN ARCHEOLOGISCH PROEFSLEUVENONDERZOEK

METTE VAN DE MERWE
MARTIJN BINK

Zuidnederlandse Archeologische Notities

##

Amsterdam 2022
VUhbs archeologie

Colofon

Opdrachtgever:	BOOT organiserend ingenieursbureau bv
Project:	Sittard-Geldersestraat 24
Plaats documentatie:	Beesd
Objectcode:	SG-GS-22
CIS-code:	5278214100
Centrumcoördinaten:	188532/335468
Status:	Concept
Auteur:	Mette van de Merwe en Martijn Bink
Met een bijdrage van:	Koen Hebinck
Illustraties:	Mette van de Merwe en Bettina Bussemaker
Omslagontwerp:	Mikko Kriek
ISBN:	###
Autorisatie:	Martijn Bink

©VUhbs archeologie, september 2022

VUhbs archeologie
De Boelelaan 1105
1081 HV Amsterdam

INHOUD

INHOUD	3
1 INLEIDING	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Administratieve gegevens	4
2 VOORONDERZOEK	5
3 DOEL VAN HET ONDERZOEK	6
3.1 Vraagstellingen zoals geformuleerd in het PvE	6
4 ONDERZOEKSSTRATEGIE	7
5 FYSISCH GEOFRAFIE	8
5.1 achtergrond	8
5.2 Bodemopbouw	9
5.4 Conclusie	9
6 SPOREN EN STRUCTUREN	11
7 VONDSTEN	13
Vuursteen	13
Aardewerk	14
8 CONCLUSIE	15
LITERATUUR	15
BIJLAGE 1 OVERZICHT ARCHEOLOGISCHE PERIODEN	16
BIJLAGE 2 BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN ZOALS GEFORMULEERD IN HET PvE	17
BIJLAGE 3 SPORENLIJST	19
BIJLAGE 4 VONDSTENLIJST	20
BIJLAGE 5 AFBEELDINGENLIJST	21
Figuren	21
Tabellen	21

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Binnen het plangebied aan de Geldersestraat 24 te Sittard wordt het reeds bestaande klooster Mariahof gerenoveerd en uitgebreid. De uitbreidingen bestaan uit twee nieuwe vleugels aan de zuidzijde van het pand en een uitbreiding aan de noordzijde. De werkzaamheden zullen eventuele aanwezige archeologische resten verstoren. In 2011 is hiertoe al een vooronderzoek uitgevoerd, bestaande uit een bureau- en verkennend booronderzoek. Aan de hand van de resultaten is een advies opgesteld waarin wordt geadviseerd om een vervolgonderzoek uit te voeren in de vorm van een proefsleuvenonderzoek. Dit advies is door de gemeente overgenomen. BOOT organiserend ingenieursbureau bv heeft VUHbs opdracht gegeven dit onderzoek uit te voeren.

Het proefsleuvenonderzoek is uitgevoerd op woensdag 20 juli 2022. Het veldteam bestond uit Martijn Bink (Senior KNA-archeoloog), Luc Pasteels (archeoloog) en Mette van de Merwe (archeoloog).

1.2 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Projectnaam	Sittard-Geldersestraat
Provincie	Limburg
Gemeente	Sittard-Geleen
Plaats	Sittard
Kaartbladnummer	60W
X/Y-coördinaten plangebied	188492 / 335414 188492 / 335559 188581 / 335559 188581 / 335414
CMA/AMK-status	n.v.t.
Archis-monumentnummer	n.v.t.
Archis-onderzoeksmeldingsnummer	5278214100
Oppervlakte plangebied	Ca 9000 m2
Oppervlakte onderzoeksgebied	Ca 877 m2
Huidig grondgebruik	Deels bebouwd, verhard en gras/begroeid

Tabel 1.1. Sittard-Geldersestraat 24. Administratieve gegevens.

2 VOORONDERZOEK

In 2011 is door ArcheoPro een bureau- en inventariserend veldonderzoek uitgevoerd.¹ Uit het bureauonderzoek is gebleken dat voor de periode laat-paleolithicum tot en met het mesolithicum een lage archeologische verwachting geldt. Voor nederzettingssporen uit de periode vanaf het Neolithicum tot en met de Volle Middeleeuwen geldt een hoge verwachting. Voor sporen uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd wordt geen verwachting uitgesproken. Wel wordt benoemd dat binnen het terrein geen resten verwacht worden, enkel off-site sporen kunnen niet worden uitgesloten.

Uit het booronderzoek is gebleken dat de brikgronden grotendeels intact zijn. In alle boringen werd een BC-horizont aangetroffen en in sommige boringen zelfs een Bt-horizont. Door de aanwezigheid van deze horizonten is gebleken dat de bodem niet tot nauwelijks verstoord is waardoor archeologische resten en sporen bewaard kunnen zijn gebleven.

¹ Deville, Orbons 2011.

3 DOEL VAN HET ONDERZOEK

De doelstelling van het archeologisch proefsleuvenonderzoek zoals geformuleerd in het Programma van Eisen: ²

‘De doelstelling van het onderzoek is het inventariseren van de aanwezige archeologische resten binnen het plangebied. Indien deze worden aangetroffen is een tweede doel het waarden van deze resten om een advies te kunnen uitbrengen ten aanzien van de mate waarin deze resten behoudenswaardig zijn. Van eventuele vindplaatsen dient de aard, omvang, datering, gaafheid, conservering en inhoudelijke kwaliteit te worden vastgesteld. Het onderzoek dient te resulteren in een waardering van de vindplaats(en) conform KNA 4.1 specificatie VS06. Uitgangspunt is dat het proefsleuvenonderzoek niet destructiever is dan noodzakelijk in dit stadium van planvorming voor de beantwoording van de onderzoeksvragen. Dit advies dient het bevoegd gezag te ondersteunen in een besluitvorming omtrent verder te nemen stappen in het archeologisch traject. Naast bovengenoemd doel dienen de onderzoeksresultaten een bijdrage te leveren aan de kennis van de bewoningsgeschiedenis en het cultuurlandschap van Sittard (Overhoven).’

3.1 VRAAGSTELLINGEN ZOALS GEFORMULEERD IN HET PVE

1. Zijn er archeologische resten binnen het plangebied aanwezig en meer specifiek, wat is de aard, ouderdom, de gaafheid, diepteligging en omvang, en hoe kan de eventuele vindplaats worden gewaardeerd?
2. Hoe ziet de bodemopbouw eruit in het onderzoeksgebied en komt dit overeen met de resultaten uit het vooronderzoek in het plangebied? Zo nee, hoe is dit verschil te verklaren?
3. Is in (alle delen van) het gebied sprake van een intact bodemprofiel? In welke delen van het plangebied is sprake van een recentelijk verstoord bodemprofiel?
4. Zijn er aanwijzingen voor de aanwezigheid van een of meerdere vindplaats(en) in of in de directe omgeving van het plangebied? Zo ja, verklaar dit nader?
5. Waaruit bestaan de archeologische resten (aard, type, omvang, datering, aantal, kwaliteit, conservering en diepteligging van sporen, structuren en vondsten)?
6. Kunnen meerdere bewoningsfasen onderscheiden worden? Zo ja, in hoeverre is deze bewoning continu en sluiten de fases op elkaar aan?
7. Zijn er aanwijzingen voor specifieke activiteiten (bijvoorbeeld ambachtelijk)? Zo ja, waaruit blijkt dat en welke kenmerken zijn hieraan te geven?
8. Zijn er aanwijzingen voor landgebruik (off-site-patronen) in de zin van wegen, percelering, akkers, grondstofwinning, vennen etc.?
9. Wat kan er op basis van de onderzoeksresultaten gezegd worden over de archeologische verwachting van het direct omliggende terrein?
10. Is er een relatie met gravend archeologisch onderzoek bekende vindplaatsen in of op zeer korte afstand van het betreffende deelgebied?

Breng het onderzoek in samenhang met de eerder verrichte onderzoeken in de nabijheid van het plangebied. Denk daarbij aan aard en inhoud van de fysisch geografische bevindingen en de archeologische indicatoren, vindplaatsen en complexen (en/of het ontbreken daarvan)

Kijk ook voor de aangetroffen perioden en complextypen naar de relatie met lokale en regionale parallellen en geef duiding van de aangetroffen fenomenen en de eventuele samenhang/verschillen.

² Hemert 2022, 10.

4 ONDERZOEKSSTRATEGIE

Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn in totaal drie sleuven aangelegd. Een bevindt zich op de geplande locatie in het zuidwesten van het terrein. De tweede geplande proefsleuf is in verband met begroeiing als twee proefsleuven aangelegd. Eén proefsleuf bevindt zich in het zuidoosten van het terrein, aan de zuidelijke zijde van de nog aanwezige boom. De derde proefsleuf bevindt zich aan de noordzijde van diezelfde boom. Het onderzoek is uitgevoerd conform de richtlijnen van de KNA versie 4.1, protocol 4003, Proefsleuven en verdere bepalingen in het onderhavige PvE.³

De werkputten zijn aangelegd met behulp van een graafmachine met een gladde bak. Het vlak is bereikt door laagsgewijs te verdiepen in lagen van maximaal 10cm. Hierbij is gelet op sporen die zich in een hoger vlak konden bevinden. Na elke haal met de graafmachine is het vlak systematisch afgezocht op metaalvondsten en vlakvondsten. Vlakvondsten zijn verzameld in vakken van 5 bij 4 meter. Vuursteenvondsten zijn driedimensionaal ingemeten. Het archeologische niveau is deels handmatig opgeschaafd. Sporen zijn ingekrast, ingemeten en beschreven. Het gehele vlak is gefotografeerd.

In werkput 1 en 3 zijn twee verdiepte profielen aangelegd met de graafmachine om ook de bodemopbouw onder het vlak te kunnen documenteren. Bij elk profiel is een hoogtemaat genomen met behulp van een GPS. Daarnaast zijn met de GPS vlakhoogtes en maaiveldhoogtes gemeten.

Fig. 4.1. Sittard-Geldersestraat 24. Impressie van het plangebied ter hoogte van werkput 3.

³ Hemert 2022, 11-12.

5 FYSISCHE GEOGRAFIE

Koen Hebinck

5.1 ACHTERGROND

Sittard ligt in het Zuid-Limburgse terrassenlandschap. Dit gebied wordt gekenmerkt door een serie rivierterrassen van de Maas, de zogenaamde Maasterrassen. Deze terrassen zijn ontstaan doordat er tijdens de koude periodes van het Kwartair, de glacialen, grote hoeveelheden sediment (vooral grind) worden aangevoerd, waardoor er dikke pakketten grind worden afgezet. Tijdens de warme perioden, de interglacialen, vindt er vervolgens weer insnijding van de Maas plaats. Ook de grotere en kleinere zijbeken van de Maas, zoals de Geleenbeek en de Geul, snijden zich in deze afzettingen in, waardoor het karakteristieke Zuid-Limburgse landschap met zijn diep ingesneden dalen is ontstaan. In totaal zijn er 31 verschillende terrasniveaus te onderscheiden, die bestaan uit pakketten grof zand en grind, met een dikte van enkele tot een tiental meters.⁴ Het plangebied ligt op het Terras van Caberg 1. Dit terras is gevormd in het Cromerien, ca. 0.42 miljoen jaar geleden.⁵ De Maasafzettingen van de terrassen worden gerekend tot de Formatie van Beegden.⁶

Geomorfologisch gezien ligt het plangebied op een daluitspoelingswaaier.⁷ Deze waaiers zijn voornamelijk ontstaan tijdens de voorlaatste en laatste ijstijd. Onder periglaciale omstandigheden gedurende deze glacialen vond er sterkt erosie plaats vanaf de hoger gelegen terrassen. Het geërodeerde materiaal werd als waaiers lager op de hellingen afgezet. Ook werd er op de Maasterrassen en ook op de daluitspoelingswaaier löss afgezet. Dit is een zeer fijne eolische afzetting, die is gevormd onder periglaciale omstandigheden, waarbij er vanuit de poolwoestijn in het Noordzeebekken grote hoeveelheden sediment konden worden opgewaaid. Het grovere sediment (het dekzand) werd voornamelijk noordelijker afgezet. Het fijnere sediment (löss) kon verder zuidwaarts worden getransporteerd, waardoor in Zuid-Limburg (en aangrenzend in België en Duitsland) een dik pakket löss is afgezet. Het lössdek is als een deken over het terrassenlandschap afgezet, waardoor het oorspronkelijke reliëf is afgevlakt. De dikte van het lössdek varieert van meer dan 10 meter in het westelijke deel van Zuid-Limburg tot één of enkele meters in het zuidoosten.⁸ Deze afzettingen worden binnen de Formatie van Bortel gerekend tot het Laagpakket van Schimmert.⁹

In het Holoceen konden zich in deze afzettingen vervolgens bodems ontwikkelen. Als eerste betekent dit de ontkalking van de oorspronkelijk kalkrijk afgezette löss. De löss is veelal tot een diepte van 3 tot 4 meter ontkalkt.¹⁰ Naast de ontkalking geldt de uit- en inspoeling van klei in het lössgebied als één van de belangrijkste bodemvormend processen. Uit- en inspoeling van klei vindt plaats onder afwisselend droge en natte perioden, waardoor de klei in natte perioden naar beneden verplaatst kan worden door scheuren die tijdens de droge periode zijn ontstaan. De omstandigheden waaronder de inspoeling van klei kan voorkomen, zijn vooral te vinden onder (loof)bos.¹¹ Als dit proces lang genoeg doorgaat ontstaat er een uitspoelingshorizont (E-horizont) die armer is in lutum dan de uitgangstoestand met daaronder een inspoelingshorizont (Bt-horizont of briklaag) die meer lutum, ijzer en aluminium bevat. Op de bodemkaart is de natuurlijke bodem binnen het plangebied door de ligging binnen de bebouwde kom van Sittard niet gekarteerd. Op basis van de omgeving kan echter verwacht worden dat hier oorspronkelijk een radebrikgrond in siltige leem (BLd6) is gevormd.¹² Dit zijn gronden met een briklaag waarvan de top ligt op een diepte van 40 - 50 cm -mv en waarin in de E-horizont geen duidelijke

⁴ Van den Berg, 1996, 37-62.

⁵ Van den Berg 1996, 55.

⁶ TNO-GDN 2022a.

⁷ Alterra 2019.

⁸ Vleeshouwer / Damoiseaux 1990, 23.

⁹ TNO-GDN 2022b.

¹⁰ Vleeshouwer / Damoiseaux 1990, 66.

¹¹ Bakker / Schelling, 1989, 36.

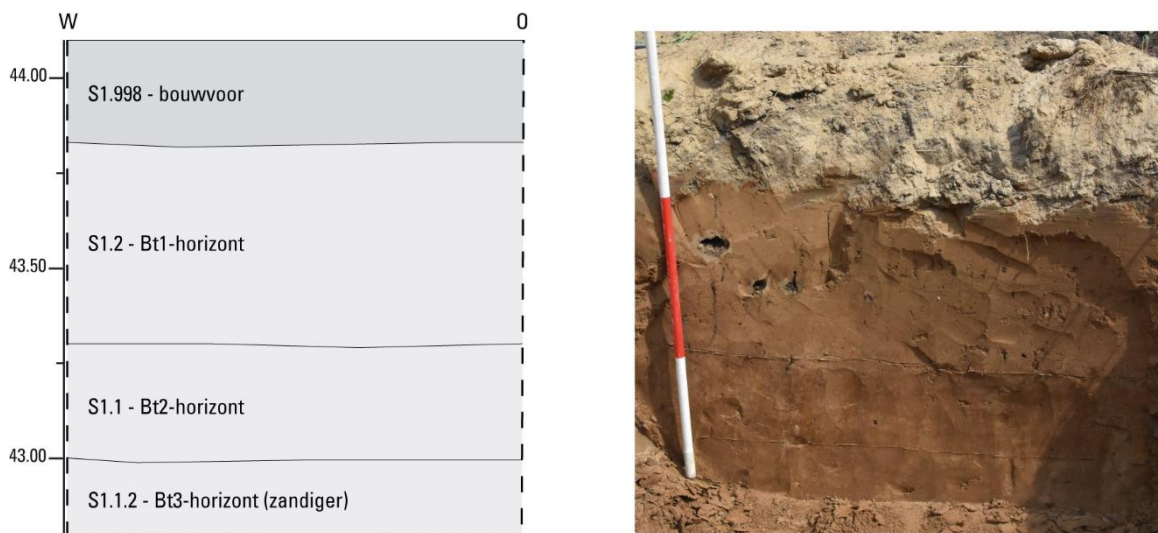
¹² Alterra 2006.

nieuwe bodemprofielontwikkeling in te zien is.¹³ Deze gronden zijn kenmerkend voor de gebieden waar relatief weinig erosie heeft plaatsgevonden. Op basis van het booronderzoek is geconcludeerd dat het natuurlijke bodemprofiel met waarschijnlijk een radebrikgrond nog grotendeels intact is, als spreekt men ook over een mogelijke, en meer geërodeerde, bergbrikgrond.¹⁴

5.2 BODEMOPBOUW

Voor de documentatie van de bodemopbouw zijn verdeeld over de drie proefsleuven vier profielkolommen gedocumenteerd. De bodem bestaat in werkput 1, waar twee profielen zijn gedocumenteerd, aan de top uit een 26 tot 30 cm dikke opgebrachte laag met daaronder in profiel 1.1 nog een 10 tot 14 cm dunne, geroerde laag. In het profiel in werkput 2 heeft de geroerde bovenlaag een dikte van 42 tot 44 cm en kan onderscheid gemaakt worden tussen een 16 tot 18 cm dunne, recent geroerde laag met ook een grindbijmenging en daaronder nog een 26 cm dikke, iets bruinere geroerde laag. In profiel 3.1 is ditzelfde verschil te zien en heeft de geroerde bovenlaag een totale dikte van 66 cm.

De top van de ongeroerde, natuurlijke afzettingen onder de geroerde bovenlaag bestaat overal uit iets vlekkelig, (geel)bruin, zwak zandig leem. Dit is de textuur-B-horizont (Bt-horizont of briklaag). De meest complete, natuurlijke bodemopbouw was te zien in profiel 1.2 (fig. 5.1). Hier is de top van de Bt-horizont nog vrij egaal van kleur (S1.2) en wordt deze naar onderen toe vlekkeliger. Vanaf een diepte van 110 cm -mv (43.0 m NAP) worden de afzettingen iets lichter en zandiger. Dit is de overgang naar de C-horizont in de löss. In de overige profielen zijn deze zandigere afzettingen niet bereikt.

Figuur. 5.1. Sittard – Geldersestraat 24. Profiel 1.2. Schaal tekening: 1:20.

5.4 CONCLUSIE

De resultaten van het landschappelijk onderzoek komen in grote lijnen goed overeen met de resultaten van het booronderzoek en de verwachtingen voor het gebied. Het natuurlijke bodemprofiel is nog in belangrijke mate intact met overal nog een (deels) intacte briklaag (Bt-horizont). Het betreft een dikke, goed ontwikkelde Bt-horizont. Colluvium is in de profielen niet waargenomen. Dit betekent dat er binnen het plangebied geen sprake is van een begraven bodemniveau. Ook was er geen duidelijke E-

¹³ Bakker / Schelling, 1989, 140.

¹⁴ Deville/Orbons 2011, 29.

horizont meer herkenbaar. Waarschijnlijk heeft binnen het plangebied wel enige erosie plaatsgevonden waardoor ook de E-horizont deels kan zijn verdwenen, maar de E-horizont zal waarschijnlijk vooral zijn opgenomen in de geroerde bovenlaag. Dit betekent dat de erosie waarschijnlijk beperkt gebleven is.

6 SPOREN EN STRUCTUREN

In totaal zijn 15 spoornummers uitgedeeld. Deze zijn uitgegeven aan recente verstoringen, de bouwvoor en natuurlijke lagen. Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn geen archeologische sporen aangetroffen. het totaal onderzochte oppervlak beslaat circa 188 m².

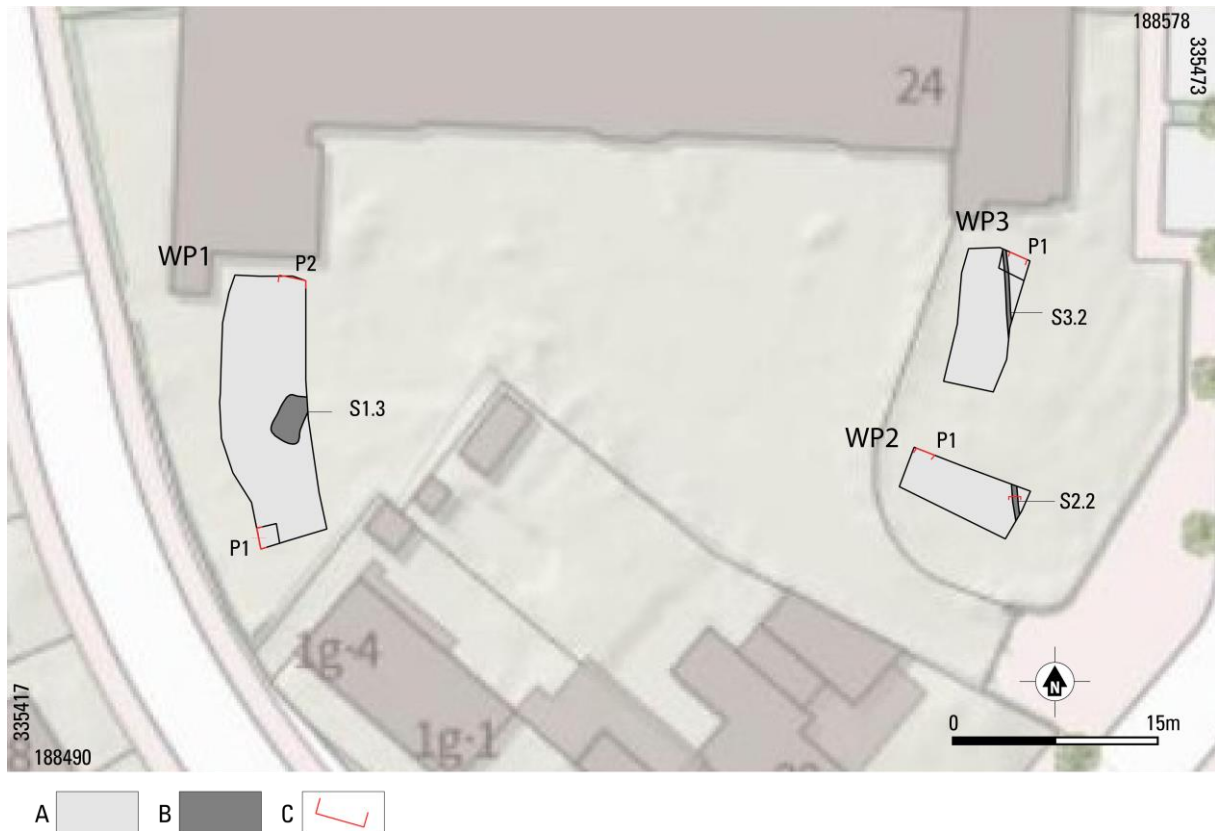

Fig. 6.1. Sittard-Geldersestraat 24. Allesporenkaart. A: aangelegd, B: recente verstoring, C: coupe/profiel.

In werkput 1 werden geen archeologische sporen aangetroffen. Spoor 1.3 is een recente verstoring waarin fragmenten van gresbuizen werden aangetroffen. Aan de westzijde is de werkput iets breder dan gepland in verband met de nog aanwezige zandbak van de voormalige kinderopvang. Deze was tot net boven het vlak gefundeerd. In de werkput zijn twee profielen gedocumenteerd. Aan de zuidelijke zijde is een profielgat aangelegd.

Fig. 6.2. Sittard-Geldersestraat 24. Overzicht van werkput 1.

In werkput 2 werd enkel een greppel aangetroffen. Tijdens het couperen bleek echter dat deze afkomstig was van een kabelsleuf met een elektriciteitskabel. Deze werd tevens in werkput 3 aangetroffen. Aan de noordwestelijke zijde is een profiel gedocumenteerd.

In werkput 3 werden eveneens geen sporen aangetroffen op de al in werkput 2 aangetroffen kabelsleuf na. Aan de noordoostelijke zijde is een profielgat aangelegd tot op het niveau van de kabel. De kabel stond niet op de KLIC.

Fig. 6.3. Sittard-Geldersestraat 24. Overzicht werkput 2. Op de voorgrond is de kabelsleuf zichtbaar.

Fig. 6.4. Sittard-Geldersestraat 24. Overzicht werkput 3. Op de voorgrond is een deel van het profielgat zichtbaar en de recente kabelsleuf.

7 VONDSTEN

Tijdens de aanleg van het vlak zijn enkele vondsten gedaan. Het gaat om aardewerk en vuursteen. In totaal zijn 8 aardewerkvondsten gedaan en 4 vuursteenvondsten. De vondsten zijn allemaal aangetroffen tijdens de aanleg en zijn vrijwel allen afkomstig uit de Bt-horizont.

Categorie	Aantal	Gewicht (gr)
Vuursteen	4	40
Aardewerk	8	37

Tabel 7.1. Sittard-Geldersestraat 24. Gewicht en aantallen van de aangetroffen vondsten.

VUURSTEEN

Twee van de vuursteenvondsten (V4) passen aan elkaar en behoren tot een eindschrabber/kling (fig. 7.1). Aan het distale eind is retouche aangebracht. De kleur, korreligheid en concentrische banden wijzen erop dat het vuursteen gewonnen is in Rijckholt. Aan de hand van de grootte van de kling (>8cm) kan de kling aan de Michelsbergcultuur gerelateerd worden en dateert deze tussen circa 4200-3900 voor Christus.¹⁵

De tweede vuursteenvondst (V1) is een kleine afslag waarvoor Valkenburg-vuursteen gebruikt is. De slagbult is zichtbaar maar op het fragment is geen retouche aangebracht.

Het laatste fragment vuursteen is een kleine afslag (<1cm) van waarschijnlijk Rijckholt vuursteen maar is verder indetermineerbaar.

Fig. 7.1. Sittard-Geldersestraat 24. Vondst 4, kling/eindschrabber van Rijckholtvuursteen.

¹⁵ Amkreutz et al. 2016.

Fig. 7.2. Sittard-Geldersestraat 24. Vondst 1, afslag van Valkenburgvuursteen.

AARDEWERK

In totaal zijn 8 aardewerkvondsten gedaan (fig. 7.3). Het gaat om kleine scherven. Een van de scherven is handgevormd (V3) en bevat potgruismagering. Twee fragmenten Langerwehe steengoed passen aan elkaar (1300-1900).

De overige scherven bestaan uit Pingsdorfer of Zuid-Limburs aardewerk. De fragmenten zijn echter niet exacter te dateren en te determineren gezien de geringe grootte.

Fig. 7.3. Sittard-Geldersestraat 24. Vondst 3, een fragment en een scherf handgevormd aardewerk en een scherf Pingsdorfer of Zuid-Limburs aardewerk .

8 CONCLUSIE

Tijdens het proefsleuvenonderzoek is geen archeologische vindplaats aangetroffen. In geen enkele sleuf zijn sporen aangetroffen, op een recente kabelsleuf en een recente verstoring na. Aangezien geen vindplaats aangetroffen is, is een waardering niet nodig. VUhs adviseert het plangebied vrij te geven voor verdere werkzaamheden.

LITERATUUR

Alterra, 2006: Bodemkaart van Nederland 1:50.000, Wageningen.

Alterra, 2019: Geomorfologische Kaart van Nederland 1:50.000, Wageningen.

Amkreutz, L., F. Brounen, J. Deeben, R. Machiels, M.F. van Oorsouw, B. Smit, 2015: *Vuursteen verzameld. Over het zoeken en onderzoeken van steentijdvondsten en -vindplaatsen*, Amersfoort (Nederlandse Archeologische Rapporten 50).

Bakker, H. de/J. Schelling, 1989: Systeem van bodemclassificatie voor Nederland; de hogere niveaus. Wageningen.

Berg, M. W. van den, 1996: *Fluvial sequences of the Maas: a 10 Ma record of neotectonics and climatic change at various time-scales*, Wageningen.

Deville, T./ J. Orbons, 2011: *Geldersestraat, Sittard, gemeente Sittard-Geleen, Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O); Bureauonderzoek en Verkennend booronderzoek*, Maastricht (ArcheoPro Archeologisch rapport 1072).

Hemert, J. van, 2022: *Programma van Eisen Sittard-Geldersestraat 24*, Amsterdam.

TNO-GDN, 2022a: *Formatie van Beegden*. In: Stratigrafische Nomenclator van Nederland, TNO – Geologische Dienst Nederland. <http://www.dinoloket.nl/stratigrafische-nomenclator/formatie-van-Beegden>.

TNO-GDN 2022b. *Laagpakket van Schimmert*. In: Stratigrafische Nomenclator van Nederland, TNO – Geologische Dienst Nederland. <http://www.dinoloket.nl/stratigrafische-nomenclator/laagpakket-van-schimmert>.

Vleeshouwer, J.J./ J.H. Damoiseaux, 1990: *Bodemkaart van Nederland 1:50.000. Toelichting bij kaartblad 61 - 62 West en Oost Maastricht - Heerlen*, Wageningen.

Periode			Datering		
Historie	NIEUWE TIJD	NT C / Nieuwste tijd	1850		
		NT B	1650		
		NT A	1500		
	MIDDELEEUWEN	VROEGE ME	LATE ME	1250	
			VOLLE ME	1050-1000	
			D. OTTOONS/10de eeuw	900	
			C. KAROLINGISCH	725	
			B. MEROVINGISCH LAAT	525	
			A. MEROVINGISCH VROEG	450	
			ROMEINSE TIJD	LAAT	270
				MIDDEN	70 na Chr.
	VROEG	18 voor Chr.			
Protohistorie	IJZERTIJD	LAAT	250		
		MIDDEN	500		
		VROEG	(800)-775		
	BRONSTIJD	LAAT	(1100-)1050		
		MIDDEN	1800		
		VROEG	2000		
	NEOLITHICUM	LAAT	2850		
		MIDDEN	4200		
		VROEG	5300-4900		
	MESOLITHICUM	LAAT	6500		
		MIDDEN	7500		
		VROEG	9200-8800		
	PALEOLITHICUM	LAAT	35.000 BP		
		MIDDEN	300.000 BP		
		VROEG			

BIJLAGE 2 BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN ZOALS GEFORMULEERD IN HET PVE

1. *Zijn er archeologische resten binnen het plangebied aanwezig en meer specifiek, wat is de aard, ouderdom, de gaafheid, diepteligging en omvang, en hoe kan de eventuele vindplaats worden gewaardeerd?*

Binnen het plangebied zijn geen archeologische sporen aangetroffen.

2. *Hoe ziet de bodemopbouw eruit in het onderzoeksgebied en komt dit overeen met de resultaten uit het vooronderzoek in het plangebied? Zo nee, hoe is dit verschil te verklaren?*

De resultaten van het landschappelijk onderzoek komen in grote lijnen goed overeen met de resultaten van het booronderzoek en de verwachtingen voor het gebied. Het natuurlijke bodemprofiel is nog in belangrijke mate intact met overal nog een (deels) intacte briklaag (Bt-horizont). Het betreft een dikke, goed ontwikkelde Bt-horizont. Colluvium is in de profielen niet waargenomen. Dit betekent dat er binnen het plangebied geen sprake is van een begraven bodemniveau. Ook was er geen duidelijke E-horizont meer herkenbaar.

3. *Is in (alle delen van) het gebied sprake van een intact bodemprofiel? In welke delen van het plangebied is sprake van een recentelijk verstoord bodemprofiel?*

In werkput 1 zijn enkele verstoringen van de bodem aangetroffen. De belangrijkste verstoring bestond uit de resten van een zandbak, die tot net boven het archeologisch niveau was ingegraven. Hiernaast was nog een grotere recente verstoring aanwezig. Deze verstoringen hebben het archeologisch niveau echter niet aangetast.

4. *Zijn er aanwijzingen voor de aanwezigheid van een of meerdere vindplaats(en) in of in de directe omgeving van het plangebied? Zo ja, verklaar dit nader?*

De tijdens het onderzoek aangetroffen vondsten bestaan uit vuurstenen artefacten en aardewerk. De vuurstenen artefacten zijn vergelijkbaar met artefacten die overal in de regio bij archeologisch onderzoek worden aangetroffen. Het gaat hier om een dunne strooiing van vondstmateriaal dat representatief is voor bewoning in de omgeving, maar dat niet wijst op een vindplaats ter plaatse. Het aardewerk zal met bemesting op de akkers zijn geraakt. Ook dit geeft geen duidelijke aanwijzing voor de lokalisering van een vindplaats in de omgeving.

5. *Waaruit bestaan de archeologische resten (aard, type, omvang, datering, aantal, kwaliteit, conservering en diepteligging van sporen, structuren en vondsten)?*

In de lagen boven het aangelegde vlak zijn enkele vondsten aangetroffen. Het gaat om een viertal vuursteenfragmenten, waarvan 2 delen behoren tot een kling die te relateren is aan de Michelsbergcultuur. Het aangetroffen aardewerk bestaat uit kleine fragmenten aardewerk welke dateren in de Late Prehistorie (handgevormd) en de Middeleeuwen-Nieuwe Tijd.

6. *Kunnen meerdere bewoningsfasen onderscheiden worden? Zo ja, in hoeverre is deze bewoning continu en sluiten de fases op elkaar aan?*

Niet van toepassing.

7. *Zijn er aanwijzingen voor specifieke activiteiten (bijvoorbeeld ambachtelijk)? Zo ja, waaruit blijkt dat en welke kenmerken zijn hieraan te geven?*

Niet van toepassing.

8. *Zijn er aanwijzingen voor landgebruik (off-site-patronen) in de zin van wegen, percelering, akkers, grondstofwinning, vennen etc.?*

Niet van toepassing.

9. Wat kan er op basis van de onderzoeksresultaten gezegd worden over de archeologische verwachting van het direct omliggende terrein?

Er is een mogelijkheid dat ten zuidwesten van het terrein een prehistorische vindplaats aanwezig is waar het vuursteen en aardewerk van afkomstig is. De vindplaats kan echter ook tientallen tot honderden meters verder liggen.

10. Is er een relatie met gravend archeologisch onderzoek bekende vindplaatsen in of op zeer korte afstand van het betreffende deelgebied?

In de omgeving is maar weinig gravend onderzoek uitgevoerd. In 2020 is een archeologische begeleiding uitgevoerd aan de Heistraat, ten noorden van het plangebied. Hierbij zijn enkele sporen uit de Late Bronstijd- Midden IJzertijd aangetroffen. Hier is echter nog geen rapportage van verschenen. In de eerste bevindingen van het onderzoek wordt vermeld dat in de aangetroffen sporen enkele fragmenten aardewerk zijn aangetroffen die de vindplaats dateren. Het aangetroffen handgevormde aardewerkfragment zou afkomstig kunnen zijn van deze vindplaats.

BIJLAGE 3 SPORENLIJST

In deze bijlage is de sporenlijst opgenomen met daarin de volgende velden en afkortingen:

WP	werkputnummer
SN	spoornummer
spoordefinitie	aard van het spoor of de verzameleenheid
diepte	maximale diepte van het spoor in cm ten opzichte van het opgravingsvlak; indien geen diepte is opgegeven, is het spoor niet gecoupeerd
LN	laagnummer
kleur	de kleur van het spoor
grondsoort	de samenstelling van de grond, beschreven volgens de archeologische standaard boorbeschrijving

WP	SN	spoordefinitie	diepte	LN	kleur	grondsoort
1	1	BtC-horizont		1	lichtbruingrijs	L
1	2	Bt-horizont		1	lichtbruingrijs	L
1	3	recente verstoring		1	lichtgrijsbruin	L
1	998	Bt-horizont		1	lichtbruingrijs	L
1	999	ophogingslaag		1	grijs	L
2	1	Bt-horizont		1	bruin	L
2	2	recente verstoring		1	lichtgeel	L
2	3	Bt-horizont		1	lichtgeel	L
2	4	laag		1	lichtgeel	L
2	999	bouwvoor		1	grijs	L
3	1	BtC-horizont		1	bruin	LZ1
3	2	recente verstoring		1	lichtbeigebruin	L
3	3	Bt-horizont		1	lichtbruin	L
3	998	ophogingslaag		1	lichtbeige	LZ1
3	999	bouwvoor		1	beigebruin	L

BIJLAGE 4 VONDSTENLIJST

In deze bijlage is de vondstenlijst opgenomen met daarin de volgende velden en afkortingen:

WP	werkputnummer
VN	vondstnummer
SN	spoornummer
LN	laagnummer
spoordefinitie	aard van het spoor of de verzameleenheid
inhoud	de materiaalcategorie waartoe het vondstmateriaal behoort
aantal	het aantal vondsten of fragmenten
gewicht	het gewicht in grammen

WP	VN	SN	LN	spoordefinitie	inhoud	aantal	gewicht (g)
1	1	1	1	BC-horizont	vuursteen	1	3
1	2	2	1	B-horizont	vuursteen	1	1
1	3	2	1	B-horizont	aardewerk	2	21
2	5	3	1	B-horizont	aardewerk	1	2
2	6	2	1	recente verstoring	aardewerk	2	2
3	7	2	1	recente verstoring	aardewerk	1	5
1	10	2	1	B-horizont	aardewerk	2	7

BIJLAGE 5 AFBEELDINGENLIJST

FIGUREN

Fig. 4.1. Sittard-Geldersestraat 24. Impressie van het plangebied ter hoogte van werkput 3.

Fig. 6.1. Sittard-Geldersestraat 24. Allesporenkaart. A: aangelegd, B: recente verstoring, C: coupe/profiel.

Fig. 6.2. Sittard-Geldersestraat 24. Overzicht van werkput 1.

Fig. 6.3. Sittard-Geldersestraat 24. Overzicht werkput 2. Op de voorgrond is de kabelsleuf zichtbaar.

Fig. 6.4. Sittard-Geldersestraat 24. Overzicht werkput 3. Op de voorgrond is een deel van het profielgat zichtbaar en de recente kabelsleuf.

Fig. 7.1. Sittard-Geldersestraat 24. Vondst 4, kling/eindschrabber van Rijckholtvuursteen.

Fig. 7.2. Sittard-Geldersestraat 24. Vondst 1, afslag van Valkenburgvuursteen.

Fig. 7.3. Sittard-Geldersestraat 24. Vondst 3, een fragment en een scherf handgevormd aardewerk en een scherf Pingsdorfer of Zuid-Limburgs aardewerk .

TABELLEN

Tabel 1.1. Sittard-Geldersestraat 24. Administratieve gegevens.

Tabel 7.1. Sittard-Geldersestraat 24. Gewicht en aantallen van de aangetroffen vondsten.